

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 7CoP/55/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7513220834
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Frederika Zozuláková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2015:7513220834.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Frederiky Zozulákovvej a členiek senátu JUDr. Agnesy Hricovej a JUDr. Marianny Hraboveckej vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti D. G. nar. XX.X.B., D. G. nar. XX.XX.B. a X. G. nar. XX.X.B. zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Košiciach detí rodičov S. V. G. nar. XX.X.B. bývajúcej v S. J. G. J. J. L. Š. Č. B./XX zastúpenej JUDr. Danicou Holováčovou advokátkou so sídlom Advokátskej kancelárie v Košiciach na Poštovej ul. č. 4 a M. G. nar. XX.XX.B. bývajúceho v S. V. H. M.Á. Z. W. XX zastúpeného JUDr. Katarínou Adamovskou advokátkou so sídlom Advokátskej kancelárie v Košiciach na Žižkovej ul. č. 6 v konaní o zvýšenie výživného o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Košice-okolie z 8.8.2014 č.k. 9P 348/2013-122 v spojení s dopĺňacím rozsudkom z 15.11.2014 č.k. 9P 348/2013-147 takto

r o z h o d o l :

P o t v r d z u j e rozsudok v spojení s dopĺňacím rozsudkom.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom z 8.8.2014 č.k. 9P 348/2013-122 zvýšil výživné od otca pre maloleté deti naposledy upravené rozsudkom Okresného súdu Košice-okolie z 29.5.2012 č.k. 13P 170/2011 pre mal. D. zo 100 € na 125 € mesačne, mal. D. z 80 € na 105 € mesačne a mal. X. z 60 € na 75 € mesačne od 29.11.2013 do budúca, ktoré výživné je otec povinný platiť matke maloletých detí vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred. Dlžné výživné za obdobie od 29.11.2013 do 31.7.2014 pre mal. D. vo výške 200 € povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 40 € spolu s bežným výživným až do vyrovnania, pre mal. D. vo výške 200 € povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 40 € mesačne spolu s bežným výživným až do vyrovnania a pre mal. X. vo výške 120 €, ktoré povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 24 € spolu s bežným výživným až do vyrovnania do rúk matky pod hrozbou straty výhody splátok počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku.

Dopĺňacím rozsudkom z 5.11.2014 č.k. 9P 348/2013-147 konanie o návrhu matky na zvýšenie výživného za obdobie od 1.10.2012 do 19.6.2013 zastavil a návrh matky na zvýšenie výživného za obdobie od 20.6.2013 do 28.11.2013 zamietol.

Proti rozsudku z 8.8.2014 č.k. 9P 348/2013-122 podala v zákonnej lehote odvolanie matka prostredníctvom právnej zástupkyne z dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. d/ a f/ O.s.p. a navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že jej návrhu na zvýšenie výživného v celom rozsahu vyhovie, prípadne, aby rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vrátil vec na ďalšie konanie. Uviedla, že zotrváva na svojom návrhu na zvýšenie výživného a na tom, čo v ňom uviedla, nakoľko podľa jej názoru došlo k zásadnej zmene pomerov na jej strane, pretože po rozvede s otcom maloletých detí uzatvorili 5.10.2012 dohodu o vyporiadaní BSM, na základe ktorej prebrala splátky hypotekárneho úveru

vo výške 284,08 €, čím sa zvýšili jej mesačné výdavky. Pracuje ako učiteľke na Základnej škole v S. J. G. a sama sa stará o maloleté deti. Jej mesačný príjem predstavuje cca 650 €, poberá rodinné prídavky 60 € mesačne a výživné od otca 240 € mesačne. Do júna 2013 poberala aj rodičovský príspevok 190 €, na ktorý už nemá nárok, pretože mal. X. nastúpil do škôlky, čím sa jej príjem od júna 2013 znížil. Jej celkové mesačné príjmy teda dosahujú 850 € a jej preukázané mesačné výdavky 1.090 €. Vzhľadom na túto skutočnosť je nútená žiadať o finančnú pomoc svoju matku. Domnieva sa, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, keď podľa jej názoru nedostatočne zohľadnil zmenu potrieb a existenciu zvýšených výdavkov u maloletých detí. Poukázala na to, že mal. D. navštevuje 4. ročník základnej školy, mal. X. materskú škôlku. K podstatnej zmene došlo u mal. D., ktorý od septembra 2014 nastúpil do 1. ročníka základnej školy, s čím sú spojené zvýšené výdavky. Zvýšenie výživného pre mal. D. z 80 € na 105 € preto neobstojí, rovnako ani u ostatných detí nebolo výživné zvýšené dostatočne. Súd prvého stupňa sám konštatoval, že na strane maloletých detí došlo k podstatnej zmene pomerov, nakoľko sú v porovnaní s predchádzajúcim obdobím staršie, čím prirodzene vzrástli náklady na ich výchovu, výživu, ošatenie atď. a zároveň súd skonštatoval, že zohľadnil len základnú mieru nevyhnutných potrieb maloletých detí, ktoré sú v skutočnosti oveľa vyššie. Domnieva sa, že dostatočným spôsobom preukázala existenciu životných nákladov maloletých detí, ako aj potrebu zvýšenia výživného na ňou požadovanú výšku. Súd však nedostatočne zohľadnil náklady na maloleté deti, ktoré sú okrem iného spojené aj s ich zdravotnými ťažkosťami, ako aj s uspokojovaním ich kultúrno-sociálnych potrieb. Vyjadrila názor, že otec maloletých detí je vzhľadom na svoje príjmy schopný prispievať na výživu detí aj vyššou sumou. Navyše má vedomosť o tom, že otec detí býva v spoločnej domácnosti so svojou družkou a na úhrade výdavkov na domácnosť sa podieľajú obidvaja. Ďalej namietala, že súd prvého stupňa nerozhodol o celom jej návrhu, nakoľko návrhom podaným 27.11.2013 žiadala zvýšenie výživného od 1.10.2012 do budúca, súd však rozhodol tak, že jej priznal zvýšené výživné od 29.11.2013 t.j. dňom podania návrhu o výživnom, za spätné obdobie od 1.10.2012 do 28.11.2013 nerozhodol. Odôvodnenie rozsudku, v zmysle ktorého nepreukázala žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by bolo možné priznať výživné spätné nie je namieste, pretože ak mal súd za to, že v danom prípade tu nie sú dôvody hodné osobitného zreteľa na priznanie spätného výživného, mal návrh za toto obdobie zamietnuť. Výrok o posúdení návrhu na priznanie výživného za obdobie od 1.10.2012 do 28.11.2013 v rozsudku chýba. Vyššie uvedené skutočnosti preto považuje za nesprávne právne posúdenie veci.

Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu matky navrhol rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť.

Proti dopĺňaciemu rozsudku z 5.11.2014 č.k. 9P 348/2013-147 podala v zákonnej lehote odvolanie opäť matka prostredníctvom právnej zástupkyne z dôvodov podľa ust. § 205 ods. 2 písm. d/ a f/ O.s.p. a navrhla dopĺňací rozsudok zmeniť, prípadne zrušiť a vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Vyjadrila názor, že súd prvého stupňa nesprávne rozhodol, keď konanie o návrhu na zvýšenie výživného za obdobie od 1.10.2012 do 19.6.2013 zastavil s odôvodnením, že o tomto období už bolo právoplatne rozhodnuté rozsudkom z 26.4.2013 sp.zn. 19P 371/2012, ktorý nadobudol právoplatnosť 19.6.2013, ktorým bol jej návrh na zvýšenie výživného zamietnutý. V tomto konaní návrhom z 27.11.2012 žiadala o zvýšenie výživného za obdobie od podania návrhu, t.j. od 27.11.2012 nie od 1.10.2012 ako je uvedené v odôvodnení napadnutého dopĺňacieho rozsudku. Preto ak mal súd za to, že návrhu z 27.11.2013 doručenému súdu 29.11.2013, ktorým žiadala priznať spätné výživné nevyhovie, mal konanie o návrhu na zvýšenie výživného zastaviť len za obdobie od 27.11.2012 do 19.6.2013 a nie od 1.10.2012 do 19.6.2013, nakoľko pôvodným návrhom na zvýšenie výživného sa domáhala priznania výživného len od 27.11.2012. Obdobie od 1.10.2012 do 26.11.2012 nie je postihnuté prekážkou res iudicata, preto súd konanie o návrhu na zvýšenie výživného za toto obdobie nemal zastaviť. Druhý výrok napadnutého dopĺňacieho rozsudku mal byť potom formulovaný tak, že jej návrh na zvýšenie výživného za obdobie od 1.10.2012 do 26.11.2012 a za obdobie od 20.6.2013 do 28.11.2013 zamietla. Ďalej opätovne poukázala na dôvody, pre ktoré podala návrh na zvýšenie výživného, ako aj dôvody odvolania proti rozsudku súdu prvého stupňa z 8.8.2014.

Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky navrhol rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť, nakoľko ho rešpektuje aj napriek svojim výhradám, ktoré prezentoval v konaní na súde prvého stupňa. Odvolacie dôvody matky považuje za nepravdivé a irelevantné, použité účelovo. Matka zdôrazňuje

fakt, že v rámci dohody o vyporiadaní BSM prebrala na seba splátky hypotekárneho úveru vo výške 284,08 €, čím sa jej mali zvýšiť mesačné výdavky. Opomenula však uviesť, že v rámci vyporiadania trvala na tom, aby nadobudla štvorizbový byt do svojho výlučného vlastníctva za súčasného prevzatia záväzku z hypotekárneho úveru voči VÚB a.s., pričom už v tom čase si musela byť vedomá výšky splátky úveru, ako aj nákladov na údržbu tohto bytu. Sám navrhoval matke, aby vzhľadom na výšku úverovej splátky, jej príjem, ako aj svoj príjem predmetný byt predali a bytová otázka matky maloletých detí, aby bola doriešená v súčinnosti s jej matkou S. H., ktorá sama vlastní a obýva trojizbový byt. Matka detí sa však odmietla štvorizbového bytu vzdať. Poukázal na skutočnosť, že podľa dohody o vyporiadaní BSM, ktorú v prílohe k vyjadreniu predkladá, zanechal matke v predmetnom byte kompletne nábytkové a elektronické vybavenie a zariadenie a tiež prevzal na seba záväzok splácať nesplatené zostatky stavebných úverov z Prvej stavebnej sporiteľne a.s. a to všetko bez akéhokoľvek finančného vyrovnania hodnoty podielov zo strany matky. Okrem toho v spolupráci so svojou finančnou poradkyňou ponúkal matke detí refinancovanie predmetného hypotekárneho úveru vo VÚB a.s. novým úverom poskytnutým matke detí s lepšou úrokovou sadzbou a nižšími mesačnými splátkami, avšak ani s týmto matka nesúhlasila a výslovne uviedla, že nemieni vziať na seba nový úver, v ktorom by už on nefiguroval, aj keby tým dosiahla lepšie úverové podmienky. Tento nelogický argument má však aj iný dopad, a to na jeho situáciu, keďže v zmluve o pôvodnom hypotekárnom úvere figuruje naďalej ako spoludlžník a z toho dôvodu nemohol na riešenie svojej vlastnej bytovej otázky po rozvode manželstva dostať hypotekárny úver vyšší ako 21.500 €, aj to len na základe toho, že mu na zabezpečenie poskytla pomoc jeho matka tým, že súhlasila so zriadením záložného práva k bytu v jej osobnom vlastníctve. Zdôraznil, že súd prvého stupňa pri určení výšky výživného prihliadol aj na nutnosť riešenia jeho bytovej otázky, kde však akceptoval len náklady vynaložené na hypotekárny úver od Prima banky, ale nezohľadnil spotrebné a bezúčelové úvery. Uvedené rešpektuje aj keď takéto rozdelenie jeho záväzkov nezodpovedá skutočnosti, nakoľko všetky úvery, ktoré na seba po rozvode vzal, súviseli iba s nutnosťou riešenia jeho vlastnej bytovej otázky. Ďalej poukázal na to, že matka v odvolaní zavádza súd aj pri špecifikácii a výpočtoch svojho príjmu a nákladov, kde nesprávne spočítala svoj príjem spolu s výživným a rodinnými prídavkami, ktorý mal byť správne 950 € a navyše výška prídavku na maloleté dieťa je v súčasnosti 23,52 €, teda rodinné prídavky poberá spolu 70,56 € a taktiež si uplatňuje daňový bonus na všetky tri deti. Uviedol, že si je vedomý nákladov na maloleté deti, avšak z ústnych vyjadrení matky, že bude dovedy podávať na súd návrhy na výživné, pokiaľ nedosiahne celkovú sumu výživného 500 €, má dojem, ako by si matka neuviedla, že aj ona má voči deťom vyživovaciu povinnosť vo finančnom vyjadrení, nielen v osobnej starostlivosti o ne a naopak, že aj on má voči maloletým deťom vyživovaciu povinnosť čiastočne plnenú vo forme osobnej starostlivosti o deti počas súdom upraveného styku. Podotkol, že značnú časť peňažných prostriedkov získaných zo spotrebných a bezúčelových úverov investoval do toho, aby vo svojom dome v S., zabezpečil podmienky pre realizáciu styku s maloletými deťmi, a to kompletným zariadením detskej izby, úpravou dvora a okolia. Už aj v súčasnosti určené výživné v spojení s nákladmi vynakladanými na realizáciu styku hraničí s jeho príjmovými možnosťami. Navyše by rád aj naďalej ostal pre svoje deti nielen tým, kto platí výživné, ale aj otcom, v ktorého možnostiach bude vziať ich na výlet či dovolenku, kúpiť im oblečenie, športové potreby a darčeky. Ako zamestnanec W..N..N. H. nemá možnosť privyrobit' si popri zamestnaní v rovnakom odbore činnosti, nakoľko takéto konanie je v pracovno-právnych dokumentoch jeho zamestnávateľa výslovne zakázané. K vyjadreniu pripojil dohodou o vyporiadaní zaniknutého BSM, kópiu Princípov USSK č. 07/2008 vydaných W..N..N. H. a kópiu internetovej stránky ÚPSVaR o výške prídavku na dieťa.

Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu matky voči dopĺňaciemu rozsudku uviedol, že ak súd dospeje k záveru, že odôvodnené potreby, ako aj schopnosti, možnosti a majetkové pomery umožňujú späťne podieľať sa na výchove detí vo vyššej miere ako určil súd prvého stupňa navrhuje určiť výšku výživného s prihliadnutím na súčasné potreby detí, a to vzhľadom na ich vek, výchovu a výživu, prípadne zamietnuť návrh na späťne zvýšenie výživného v celom rozsahu.

Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky voči dopĺňaciemu rozsudku uviedol, že voči predmetnému rozsudku žiadne výhrady nemá a odvolanie matky považuje za irelevantné.

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 cit. zák. ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého

rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa spolu s doplnčiacim rozsudkom a konaním, ktoré mu predchádzalo podľa § 212 ods. 2 písm. a/ O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p. a dospel k záveru, že súd prvého stupňa dostatočne zistil skutkový stav, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine a správne a zákonne vo veci rozhodol, preto ho podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil a podľa ods. 2 tohto zák. ustanovenia sa stotožnil s jeho odôvodnením. Odôvodnenie napadnutého rozsudku spĺňa obsahové náležitosti vyplývajúce z ust. § 157 ods. 2 O.s.p., pričom je potrebné zdôrazniť, že súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia postačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na súdnu ochranu, resp. právo na spravodlivé súdne konanie. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech, resp. nevyhovenie návrhu v konaní. V odôvodnení napadnutého rozsudku sa súd prvého stupňa dôsledne vysporiadal s podstatnými skutočnosťami, ktoré tvoria odvoláciu argumentáciu matky, ktorá je v zásade totožná s jej argumentáciou v priebehu konania na súde prvého stupňa. Ani odvolací súd nespochybňuje, že odôvodnené potreby maloletých detí sú vysoké, pričom na ich uspokojovaní sa majú podieľať obidvaja rodičia primerane svojim možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom. Uspokojovanie odôvodnených potrieb detí je však vždy limitované možnostami a schopnosťami rodičov. Odvolací súd dospel k rovnakému záveru ako súd prvého stupňa, že životná úroveň detí a povinného otca je pri určení výživného v rozsahu ako určil súd prvého stupňa rovnaká a pomery otca mu neumožňujú prispievať na výživu maloletých detí vo väčšom rozsahu v súlade s návrhom matky. Ani odvolací súd nemohol považovať za podstatnú zmenu pomerov skutočnosť, že matka v dôsledku dohody o vyporiadaní BSM uhradza hypotekárny úver, a to z dôvodu, že nadobudla do výlučného vlastníctva štvorzbový byt, ktorý patril do bezpodielového spoluvlastníctva oboch rodičov maloletých detí, nakoľko aj otec detí bol nútený riešiť svoju bytovú otázku po rozvode manželstva, v dôsledku čoho sa mu rovnako zvýšili výdaje v súvislosti so zabezpečením vlastného bývania s poukazom aj na tú skutočnosť, že otec z vyporiadania BSM neobdržal žiadnu finančnú hotovosť, ale prebral na seba záväzky vyplývajúce zo stavebného úveru v Prvej stavebnej sporiteľni a.s. Bratislava. Súd prvého stupňa správne rozhodol aj o počiatku plnenia zvýšeného výživného od 29.11.2013, t.j. od podania návrhu na zvýšenie výživného, nakoľko matka nepreukázala žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré jej bránili podať návrh skôr. Ustanovenie § 77 ods. 1 vety tretej Zákona o rodine zdôrazňuje výnimočnosť priznania výživného pre maloleté dieťa spätne pred začatím konania a zamedziť tak možným špekuláciám a zneužívaniu tejto možnosti. Oprávnený rodič uplatňujúci výživné pre maloleté dieťa je preto povinný preukázať dôvody, ktoré mu bránili uplatniť zákonný nárok na určenie výživného pre maloleté dieťa ihneď po tom, ako povinný rodič prestal plniť svoju vyživovaciu povinnosť, resp. neprispieval na výživu dieťaťa v dostatočnom rozsahu. Matka však žiadne dôvody, pre ktoré nepodala návrh na zvýšenie výživného ihneď po zistení, že otcom uhrádzané výživné je nedostatočné pre zabezpečenie potrieb maloletých detí, neuviedla. Navyše matka podaným návrhom uplatňovala zvýšenie výživného spätne od 1.10.2012 napriek tomu, že rozsudkom Okresného súdu Košice-okolie z 26.4.2013 č.k. 19P 371/2012-65, ktorý nadobudol právoplatnosť 19.6.2013, bol jej návrh na zvýšenie výživného pre maloleté deti podaný 27.11.2012 zamietnutý. Vzhľadom na to, že v konaniach, ktoré môže súd začať aj bez návrhu, ktorým je nesporne aj konanie vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti, súd nie je viazaný návrhmi účastníkov podľa § 153 ods. 2 O.s.p., je právne irelevantné v akom rozsahu a za aké obdobie sa matka v konaní vedenom na Okresnom súde Košice-okolie pod sp.zn. 19P 371/2012 domáhala zvýšenia výživného. Tým, že tento jej návrh bol právoplatne zamietnutý v predchádzajúcom konaní, teda v konaní 19P 371/2012, nie je možné opätovne konať o zvýšení výživného pre maloleté deti ani za obdobie pred podaním predchádzajúceho návrhu, teda za obdobie od 1.10.2012 do 26.11.2012 pre prekážku veci rozhodnutej tak ako sa mylne domnieva matka maloletých detí v odvolaní proti doplnčiacemu rozsudku. Súd prvého stupňa preto správne konanie o zvýšení výživného za obdobie od 1.10.2012 do 19.6.2013, teda do nadobudnutia právoplatnosti zamietavého rozsudku o zvýšení výživného z 26.4.2013 č.k. 19P 371/2013-65 pre prekážku veci rozhodnutej zastavil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.